

KIIKOINEN KIVIKAUTISTEN ESINEIDEN LÖYTÖPAIKKOJEN TARKISTUS 1988

Kenttättyöaika: 30.5. - 24.6.1988

Peruskarttalehdet: 2121 02 KIIKOINEN (1979)
2121 03 KUORSUMAA (1979)

Aikaisemmat raportit

kunnasta: Ailio, Julius tarkastus 1926
Europaeus, Arne kaivaus 1927
Europaeus, Arne kaivaus 1931
Salo, Unto tarkastua 1961
Salo, Unto tarkastus 1964
Hirviluoto, A-L. tarkastus 1973

Aikaisemmat löydöt: KM 1996:71, 2047:7-9, 2147:412-419,
2151:523,524, 2456:5-7, 2685,
6515, 8262, 8826:1-40, 9269:3-10,
9325:1, 9409:1-140, 12120:1-6,
13000, 18142.
SM 377, 382, 388, 390, 392, 407-
409, 410, 412, 419, 420, 429,
439-442, 1129, 2240⁷, 7055-7059,
7063-7064, 7074, 7195, 8132,
8681-8689, 873~~6~~-8738, 8741-8745,
~~8758~~, 8884-8888, 8890, 9675,
11077, 10123-10124, 12734-12741,
12747-12749, 12887.
TMM 222
TM 1289, 1850.

Inventoinnin johtaja HuK Antti Niskakoski, työtuntimäärä
jälkitöineen n. 315.

Tekninen apulainen HuK Olli Soininen, työtuntimäärä n. 140.

Inventointi suoritettiin Professori Unto Salon valvonnassa.

Inventoinnin rahoitus: inventoinnin johtajan palkka maksettiin
osana valtionhallinnon harjoittelusta Turun yliopiston arkeolo-
gian laitoksella maksettua palkkaa. Suurimmasta osasta tarvike-
kuluja vastasi Kiikoisten kotiseutuyhdistys.

Inventoinnin budjetti oli n. 18700 mk.

Inventoinnissa saadut löydöt; TYA 447: 1-38

Mustavalkonegatiivit TYA 16711-16777

Diapositiivit TYA 199: 1-56

Karttaliitteitä 7 kpl:

Käytetyt lyhenteet; KM	Kansallismuseo
SM	Satakunnan Museo
Kk	Kiikoisten kotiseutumuseo

Kirjallisuus:	E.KÄÄRIÄINEN 1963:	Land uplift in Finland computed with the aid of precise levelings. Fennia 89, #1, pp. 15-19.
	G.GLUCKERT 1975:	Relation diagram showing the zones of late quaternary shore-level displacement of the Baltic in Southwestern Finland.
	G. GLUCKERT 1976:	Post-Glacial shore-level displacement of the Baltic in SW Finland. Ann. Acad. Scient. Fennicae, Ser. A, III, 118. (pp. 44-45).

1. JOHDANTO

Kesällä 1988 suoritettiin Turun yliopiston arkeologian laitoksen toimesta Kiikoisissa kivikautisten esineiden löytöpaikkojen tarkistusta. Työn rahoittivat valtio harjoittelumäärärahoistaan sekä Kiikoisten kotiseutuyhdistys.

Kenttätöyt tehtiin ajalla 30.5. - 24.6.1988. Lisäksi oli inventointia varten varattu aikaa 1 viikko esi- ja 3 viikkoa jälkitöihin inventoinnin johtajalle. Turun yliopistosta olivat kenttätöyntehtäjöinä HuK Antti Niskakoski ja HuK Olli Soinen. Lisäksi oli kenttätöissä oppaana kahden viikon ajan palkatta kotiseutuyhdistysaktiivi Pentti Jokinen, mistä hänelle suuri kiitos.

Inventoinnin budjetiksi muodostui n. 19000 mk, johon sisältyivät inventoijien palkat ja matkakorvaukset - kotiseutuyhdistys järjesti asumisen Kiikoisissa korvauksetta - sekä materiaalikustannukset.

2. TUTKIMUKSEN TAUSTAA

Kiikoinen on ollut esihistorialtaan huonosti tunnettu alue; siellä ei ole aikaisemmin suoritettu minkäänlaista muinaisjäännöskohteiden inventointia muutamaa yksittäistä kohdetta lukuunottamatta. Julius Ailio on käynyt tarkastamassa kaksi esineiden löytöpaikkaa vuonna 1926, ja Aarne Äyräpää on kaivauttanut Jaaran kylän Uuden-Jaaran varhaiskampakeraamisen asuinpaikan vuosina 1927 ja 1931. Unto Salo on lisäksi käynyt tarkastamassa kaksi löytöpaikkaa sekä kaksi mahdollista hautarauniota vuosina 1961 ja 1964². Anna-Liisa Hirviluoto on myös käynyt tarkastamassa yhden mahdollisen uhrikiven.

Kivikautisia esineitä on sen sijaan alueelta löydetty runsaasti hajalöytöinä; Kansallismuseon ja Satakunnan museon kokoelmissa on luetteloituna runsaat sata esinettä, ja Kiikoisten kotiseutumuseon kokoelmissa on lähes 60 kivikautista löytöä. Kivikauden jälkeiseltä ajalta 1600-luvulle asti ei Kiikoisista tunneta asutuksen jäännöksiä, alueella on kuitenkin muutamia mahdollisia hautaröykkiöitä, jotka saattaisivat muuttaa tähänastista kuvaa asutuskatkosta.

Kiikoisten esihistorian kartoittaminen oli näin ollen viisainta aloittaa muinaisjäännösten inventoinnilla, jotta

alueen muinaisjäännöskannan säilyneisyys saataisiin selville, ja samalla voitaisiin selvittää, missä kohteissa olisi kannattavaa suorittaa jatkotutkimuksia.

3. KIIKOINEN KULTTUURI- JA LUONNONMAANTIETEELLISENÄ ALUEENA

Kiikoinen sijaitsee keskisessä Satakunnassa. Se ei kuulu Kokemäenjoen laaksoon, vaan on sen ja Pohjois-Satakunnan välialueella. Kiikoisten maasto eroaa mm. tasaisuutensa puolesta eteläisistä naapuripitäjistä, ja se kuuluukin pohjoispuolisten pitäjien kanssa Satakunnan kankaisiin. Kallioperä on granodioriittia, ja se lienee tärkeä syy tasaisuuteen. Pinnanmuodoiltaan Kiikoinen on melko tasainen, sillä kohoumat ovat yleensä alle 20m. Kohoumien väliset tasaiset alueet ovat peltoina tai soina. Pellot ovat multa- tai hiesumaille, korkeudeltaan välillä 50mpy - 65 mpy. Suurin osa pelloista on raivattu soille. Pitäjän vesistöt kuuluvat Piilijoen-Kauvatsanjoen vesistöön, joka alkaa Suodeniemeltä. Kiikoisissa siihen kuuluvat Kuorsumaanjärvi ja Kiikoisjärvi sekä 1960-luvulla kuivattu Marjajärvi. Kuorsumaanjärvi laskee entisen Marjajärven kautta Kolusjokena Kiikoisjärveen, jonka länsirannalla ovat kirkonkylä ja Jaara. Kiikoisjärvestä alkaa Piilijoki, jossa on voimalaitospato Jaaran kylän kohdalla.

Sekä Jaaran, Kiikoisten että Niemenmaan kylässä on todettu olleen kivikautista asutusta. Myöhemmin seutu kuului kauan Sastamalan suurpitäjän erämaihin ja sai ensimmäiset pysyvät asukkaansa vasta uuden ajan alussa; Yli-Kiikoisten talo lienee perustettu 1400-luvun lopulla, Ennen 1700-luvun loppua oli Kiikoisissa vain muutamia taloja; tällöin Kiikan talot alkoivat perustaa torppia takamailleen.

Kiikoinen on korostetun selvästi maatalouskunta, jossa mikään muu elinkeino ei ole saavuttanut mainittavaa jalansijaa. Vuonna 1060 sai 68% kunnan työväestöstä toimeentulonsa maataloudesta. Lähinnä tärkein elinkeino oli metsätalous. Viime vuosikymmeninä ovat muutkin elinkeinot tosin saaneet jalansijaa, mutta tämä ei ole uhannut maatalouden valta-asemaa. Tämä heijastuu myös kunnan arkeologisessa löytöaineistossa; suurin osa löytyneistä esineistä on löytynyt mm. pellonraivauksessa.

4. KESÄN 1988 KENTTÄTYÖT

4.1. MENETELMÄT

Työekonomisista syistä rajoittui kesän 1988 inventointi aikaisemmin löytyneiden esineiden löytöpaikkojen tarkastamiseen. Jos aikaa olisi ollut enemmän, olisi ollut mahdollista tutkia koko alue pinnanmuodostuksellisista lähtökohdista käsin, eli käydä kunta läpi kokonaan ja tarkastaa kaikki ne alueet, jotka olisivat vaikuttaneet suotuisilta esihistoriallisen asutuksen kannalta. Tällä kertaa muodostui kuitenkin inventoinnista rajoitetumpi. Tutkimusten pohjaksi otettiin Kansallismuseossa sekä Satakunnan museossa sijaitsevat, pääasiallisesti vuosisadan molemmin puolin saadut esineet. Niiden löytöpaikat yritettiin aluksi määrittää mahdollisimman tarkoin tarkastusta varten, mikä oli tietojen puutteellisuuden ym. epätarkkuuksien vuoksi melko vaikeaa. Varsinaisten kenttätöiden aikanapystyivät eräät Kiikoisten kotiseutuyhdistyksen jäsenet sekä tilojen omistajat tarkentamaan tietoja huomattavasti, ja näin voitiin paikallistaa huomattava osa löydöistä. Myös Kiikoisten kotiseutumuseossa olevat esihistorialliset esineet käytiin läpi ja niiden löytöpaikat merkittiin kartalle niissä tapauksissa, joissa ne erosivat jo tunnetuista.

Löytöpaikkojen tarkastamisessa menetelminä olivat pintapoiminta ja koekuopitus. Koekuopituksessa valittiin kuoppien paikat intuition perusteella, eli niitä tehtiin sellaisille paikoille tilojen alueilla, joilla oli saattanut olla esihistoriallista asutusta. Tällaisia paikkoja olivat mm. etelä- ja länsirinteet ja esihistoriallisella ajalla lahdenpoukamina olleet paikat. Koekuoppien koko oli 50x50 cm; ja ne kaivettiin saveen tai puhtaaseen hiekkaan saakka niissä tapauksissa, joissa merkkejä esihistoriallisesta toiminnasta ei tullut esiin. Jos tällaisia merkkejä ilmaantui, jätettiin kaivaminen tälle tasolle. Kaivamisen jälkeen kuopat täytettiin. Niiden paikkoja ei tällä kertaa merkitty erikseen kartalle; koska kuopituksen katsottiin kattavan kokonaan tutkittavat alueet, eikä käytetty mittakaavakaan sallinut sitä. Koska suurin osa esineistä oli löydetty pelloilta, oli pintapoiminta toinen käytännöllinen menetelmä paikkojen tarkastamisessa. Pintapoiminta suoritettiin 10 metrin sektoreissa, ja esineiden katkelmat ja massalöydöt pantiin omiin pusseihinsa. Löytöjen läheisyyteen tehtiin myös koekuoppia.

Tutkitut alueet merkittiin kartalle mittakaavassa 1:10 000, ja niistä otettiin koordinaatit.

4.2. HAVAINNOT

1. Kuorsumaa; Kemi.

Tutkitun alueen koordinaatit: $x = 6825\ 33-40$, $y = 242546-242607$, $z = n. 69.73\text{mpy}$.

Aikaisemmat tiedot: J. Ailio 1926.

Kemissä tutkittiin vanha moisio tilan päärakennuksesta n. 350m kaakkoon. Se on suorakaiteen muotoinen SW-NE- suuntainen vanha pelto, ja se on nykyään niittynä. Julius Ailio on 1926 maininnut paikan mahdollisena vasarakirveskulttuurin asuinpaikkana alueelta mahdollisesti löydettyjen esineiden takia. Niitylle tehtiin koekuoppia, samoin metsikköön sen ympärille. Koekuopista ei tullut esille muinaisjäännöksiin viittaavia merkkejä. Onkin ilmeistä, että esineitä ei oltu löydetty paikalta, vaan Koivulasta (kts edempänä).

2. Kuorsumaa; Yli- Koivula ja Majamaa.

Tutkitun alueen koordinaatit: $x = 6824\ 97- 6825\ 07$, $y = 2425\ 34-53$, $z = n. 67 -70\text{m}$.

Aikaisemmat tiedot: J. Ailio 1926, löydöt SM 8682-8689,8738.

Yli- Koivulassa ja Majamaassa tarkastettiin Jätinmaahan vievään tiehen rajoittuva alue, joka kuuluu länsiosaltaan edelliseen, itäosaltaan jälkimmäiseen. Koivulan alue on etelään viettävää peltoa, keskeltä aluetta kulkee tie tilojen välitse pohjoiseen haarautuen itään. Majamaan alue käsittää loivasti lounaaseen viettävän pihapellon sekä piharakennusten edustan ja perunapellon. J. Ailio on vuonna 1926 käynyt paikalla ja maininnut, että Majamaan riihipihasta on saattanut löytyä talttoja. Koivulan puolella suoritettiin pintapoimintaa ja tehtiin koekuoppia pellolle ja sen laitoihin. Mitään muinaisjäännöksiin viittaavia merkkejä ei löytynyt. Majamaan puolella tehtiin kuoppia vanhalle riihipihalle sekä lounaaseen viettävälle pellolle. Pintapoiminnassa löytyi pellolta liusketaltan katkelma sekä iskoksia. Koekuopista ei löytynyt muinaisjäännöksiin viittaavia merkkejä. Tilojen keskeltä menevän tien teossa oli tilanomistajan mukaan löytynyt liesi, mutta paikka oli hyvin myllätty, eikä koekuopista löytynyt mitään.

3. Kuorsumaa; Jaakola.

Tutkitun alueen koordinaatit: $x = 6824$ 45-70, $y = 2425$ 58-80, $z = n$.
Aikaisemmat löydöt: SM 8735, 8758, Tm 222. 66-70mpy.

Jaakolassa tarkastettiin Kuorsumajärven koillisnurkassa sijaitseva pelto ja sen reunat. Se on suorakaiteenmuotoinen, ja kapea sekametsävyöhyke erottaa sen järvestä. Pellolta on löydetty aikaisemmin mm. vasarakirves ja tasataltta. Pellolle ja sen laiduille ja sen koillispuoliselle katajamäelle tehtiinkoekuoppia. Tutkimuksissa ei löytynyt mitään muinaisjäännöksiin viittaavaa.

4. Kuorsumaa; Myllymäki.

Tutkitun alueen koordinaatit: $x = 6822$ 52-85, $y = 2424$ 20-37, $z = n$.
Aikaisemmat löydöt: KK 700. 75 mpy.

Myllymäessä tarkastettiin Rautavan tilan länsipuolista peltoa ja sen reunoja, lisäksi tehtiin lapionpistoja länteen viettävällä rinteellä tilarakennusten vierellä. Pellolta oli aikaisemmin löydetty diabaasinen kourutaltta. Tarkastuksessa ei löydetty muinaisjäännöksiin viittaavia merkkejä.

5. Nevanperä; Pohjala.

Tutkitun alueen koordinaatit: $x = 6821$ 60-6822 15, $y = 2422$ 40-70,
 $x = 6822$ 22-40, $y = 2422$ 30-51. $z = n$. 65-70mpy.
Aikaisemmat löydöt: SM 7055, 7056, 8681.

Pohjalassa tarkastettiin Kallioon vievän tien varrella oleva Pohjalan pelto ja tilan päärakennuksen kaakkoispuolella sijaitsevat pellot sekä niiden kaakkoiskulmassa oleva pieni metsikkö. Pohjoispellolta on aikaisemmin löydetty oikoteräinen kirves, tilan kaakkoispuolelta pellon ja metsikön leikkauksesta kourutaltta. Peltopoiminnassa ei löytynyt merkkejä esihistorisllisesta asutuksesta. ei myöskään koekuopista.

6. Nevanperä; Kallio.

Tutkitun alueen koordinaatit: $x = 6822$ 15-35, $y = 2422$ 19-20, $z = n$.
Kallion tilalla tutkittiin päärakennuksen eteläpuolista peltoa, josta on löydetty oikoteräinen kirves (Kk 181). Tarkastuksessa ei löytynyt merkkejä muinaisjäännöksistä. 75 mpy.

7. Kuorsumaa; Jäämäki.

7. Kuorsumaa; Jänismäki.

Tutkitun alueen koordinaatit: $x= 6821\ 40-45$, $y= 2423\ 60-65$, $z=n$.
 $x= 6821\ 48-50$, $y= 2423\ 98- 70$ mpy,
 Aikaisemmat löydöt: SM 8736, SM 8737 2424 01, $z=n.75$ mpy.
 Jänismäessä tarkastettiin tilan päärakennuksen länsipuolista peltoa, josta oli tiedetty löytyneen poikkikirves. Lisäksi tehtiin muutamia koekuoppia päärakennuksesta n. 300m itäkoilliseen sijaitsevalle länteen viettävälle, pellon reunassa olevalle rinteelle. Mitään merkkejä muinaisjännöksistä ei ilmaantunut.

8. Kuorsumaa; Kruuvinkylä; Kukkulanmäki.

Tutkitun alueen koordinaatit: $x= 6820\ 50$, $y= 2425\ 30$, $z=n.68-70$ mpy.
 Kruuvinkylässä tehtiin koekuoppia Kukkulanmäki-nimiselle pienelle mäelle Ala-Kruuvin(?) peltojen länsilaidalla. Mäeltä oli tiedon mukaan löytynyt esineitä; myöhemmin oli paikalla mm. poltettu helavalkeita. Kukkulanmäki oli myöhemmissä aktiviteeteissa maaperältään hyvin sekoittunut, eikä merkkejä muinaisjännöksistä tullut esille.

9. Kuorsumaa; Ylä-ja Ala-Kruuvi.

Tutkitun alueen koordinaatit $x= 6820\ 18-20$, $y= 2425\ 20-30$, $z= n$:
 67-72 mpy.
 Ylä-ja Ala-Kruuvin talojen läheisyydessä tehtiin koekuoppia ja suoritettiin peltopoimintaa viereisellä pelloolla. Paikalta on aikaisemmin löydetty pari kourutaltoa; yhden löytöpaikka sijaitsee ilmeisesti nykyisen maakellarin kohdalla. Mitään muinaisjännöksiin viittaavia merkkejä ei havaittu.

10. Myöntee; Saramäki; Ketunpesänmäki.

Tutkitun alueen koordinaatit: $x= 6819\ 30-45$, $y= 2426\ 80-93$, $z= n$.
 Aikaisemmat löydöt: SM 12887. 66-68 mpy.
 Saramäessä tarkastettiin n. 500m. päärakennuksesta kaakkoon sijaitseva pelto. Sieltä oli aikaisemmin löytynyt tasatalta. Pellolle ja sen kaakkoisnurkassa olevalle mäelle tehtiin kuoppia, mutta merkkejä muinaisjännöksistä ei tullut esille.

11. Ala-Korpela.

Tutkitun alueen koordinaatit: $x= 6819\ 14-17$, $y= 2425\ 70-75$, $z=n$.
 Aikaisemmat löydöt: SM 10123.
 Ala-Korpelassa tarkastettiin talon lounaispuolella, 69 mpy.
 tien toisella puplella olevan pellon ja tienvierimetsikön leikkaus, jonka läheisyydestä tiedetään löytyneen kourutaltan. Koekuopista ei löytynyt esihistoriallisen asutuksen merkkejä.

12. Myöntee; Niittymaa.

Tutkitun alueen koordinaatit; x=6818 50, y= 2427 10, z=n. 65mpy,
6818 51, Y= 2426 94, Z=n. 65mpy.

Aikaisemmat löydöt: Kk 701, 1272.

Niittymaassa tarkastettiin 2 löytöpaikkaa; n.150m. kaakkoon pää-
rakennuksesta löytyi 1955 oikokirves; ja 1985 löytyi alle 100m.
päärakennuksesta eteläkaakkoon tien laidasta liesi ja kiviesine.
Mitään muinaisjäännöksiin viittaavia merkkejä ei tällä kertaa
kuitenkaan löytynyt.

13. Myöntee; Silvola.

Tutkitun alueen koordinaatit: 6818 35-55, y= 2427 85-95, z= n.
Silvolassa tutkittiin päärakennukse itäpuolinen pelto, 65-70mpy.
josta tiedettiin löytyneen esineitä. Pintapoininnassa löytyi
kvartsi-iskoksia pellon länsireunasta; läheltä navettaa, jonka
viereltä tiedettiin myös löydetyn esineitä. Koekuopista ei
löytynyt mitään muinaisjäännöksiin viittaavaa; maa oli hyvin
sekoittunutta; ilmeisesti navetta on tehty muinaisjäännöksen
päälle, ja pellonmuokkaus on tuhonnut muun osan siitä.

14. Niemenmaa; Niemelä.

Tutkitun alueen koordinaatit: x= 6817 95, y= 2427 10, z= n.65mpy.
Niemelässä tarkastettiin tilan asuinrakennuksen pihamaalla
sijaitseva perunapelto, josta tiedettiin löytyneen aikaisemmin
esineitä. Pintapoininnassa löytyi pellostä 1 kivilaji-iskos
sekä viitisenkymmentä kvartsi-iskosta; kockuopituksessa ei löy-
tynyt mitään, ja maaperä todettiin hyvin sekoittuneeksi.

15. Niemenmaa; Koivuniemi.

Tutkitun alueen koordinaatit: x= 6817 60-70, y= 2426 00-10, z=n.
Aikaisemmat löydöt: SM 392, 7074. 65-70mpy.
Koivuniemessä tarkastettiin tila piharakennusten eteläpuolista
peltoa, josta oli aikaisemmin löydetty oiko- ja poikkiteräiset
kirveet. Ei muinaisjäännöksiin viittaavia merkkejä.

16. Niemenmaa; Listenmaa.

Tutkitun alueen koordinaatit: x= 6817 55-65, y= 2425 95 - 2426 05,
z= n. 65-67mpy.

Aikaisemmat löydöt: SM 388, 390.

Listenmaassa tarkastettiin itään vievää peltoa tilan rakennusten
itäpuolella. Sieltä oli aikaisemmin löydetty kourutaltan katkelma.
Tarkastuksessa löydettiin muutama kvartsi-iskos.

17. Niemenmaa; Karilanne.

Tutkitun alueen koordinaatit; $x = 6816\ 75-85$, $y = 2425\ 50-65$, $z = n$.
Aikaisemmat löydöt: Kk 1004. 65mpy.

Karilanteen tilarakennusten pohjoispuolella tarkastettiin pelto, josta oli aikaisemmin saatu poikkiteräinen tasataltta. Koukuopituksessa todettiin pelto melko sekoittuneeksi; se oli mm. salaojitettu. Pellon reunoista voitiin todeta sama. Peltopoiminnassa saatiin muutama kvartsi-iskos.

18. Niemenmaa; Santalahti.

Tutkitun alueen koordinaatit: $x = 6816\ 20-35$, $y = 2425\ 60-65$, $z =$
Aikaisemmat löydöt: Kk 678, 703, 704, 1005, 1024, n. 63-66mpy.
1478, 1479, 1480.

Santalahdessa oli Unto Salo 1962 todennut Kiikoisjärven rantapellolla sijaitsevan kivikautisen asuinpaikan. Peltopoiminnassa saatiin nyt kvartsi-iskoksia kymmenisen kappaletta, koekuopista ei tosin tullut merkkejä muinaisjäännöksestä; maa oli peltoa muokatessa melkoisesti sekoittunut.

19. Niemenmaa; Kolusjoen suu.

Tutkitun alueen koordinaatit: $x = 6815\ 50-65$, $y = 2426\ 50-60$, $z = n$.
Aikaisemmat löydöt: KK 1624. 60-62mpy.

Kolusjoen suupellosta oli aikaisemmin löydetty poikkiteräinen esineenkatkkelma. Tarkastuksessa ei löytynyt mitään esihistorialliseen asutukseen viittaavaa.

20. Rantala.

Tutkitun alueen koordinaatit: $x = 6815\ 35-55$, $y = 2427\ 85 - 2428\ 05$,
 $z = n.62-70$ mpy.

Aikaisemmat löydöt: SM 8741, 8742.

Rantalan tilan mailla tarkastettiin asuin rakennusten pohjois- ja itäpuolisia peltoja sekä myös Kivelän mökin pihamaata, jossa on perunamaa. Pelloilta on aikaisemmin löytynyt tasataltta ja oikoteräinen kirves, ja lisäksi jokin aika sitten kolmas kiviesine, joka näytettiin inventoijille ja valokuvattiin. Muuten ei tarkastuksessa tavattu merkkejä esihistoriallisesta asutuksesta.

21. Tuohimäki.

Tutkitun alueen koordinaatit: $x = 6813\ 40-50$, $y = 2427\ 75$, $z = n.65$ mpy.
Aikaisemmat löydöt: SM 8744.

Tuohimäessä suoritettiin peltopoimintaa vanhan kartanon rakennus-

ten länsipuolisella pellonreunalla, josta on löydetty poikkikirveen katkelma. Merkkejä esihistoriallisesta asutuksesta ei nyt havaittu.

22. Rukakoski.

Tutkitun alueen koordinaatit: $x=6811$ 80-90, $y=2424$ 95, $z=n.95$ mpy.
Aikaisemmat löydöt: Kk 640.

Rukakoskella tarkastettiin v. 1956 löytyneen tasataltan löytöpaikka; esine löytyi sorakuoppa kaivettaessa. Paikka on luonnollisesti niin myllätty, että mahdollisesta muinaisjäännöksestä ei ole havaittavissa enää merkkejä.

23. Tyynistönmaa; Härkälä.

Tutkitun alueen koordinaatit: $x=6812$ 80-90, $y=2424$ 20-35, $z=n$.
Aikaisemmat löydöt: Kk 182. 55-65mpy.

Härkälässä koekuopitettiin tilan rakennuksista n. 500m koilliseen sijaitsevaa metsäkukkulaa ja tarkastettiin läheisen sorakuopan leikkauksia. Mitään merkkejä muinaisjäännöksistä ei havaittu.

24. Lähdeniemi.

Tutkitun alueen koordinaatit: $x=6813$ 05-35, $y=2425$ 05-25, $z=n$.
Aikaisemmat löydöt: 1 esine Rauman seminaarissa. 60-67mpy.

Lähdeniemen tilalla tarkastettiin päärakennuksen pohjoispuolista peltoa sekä hiekkaharjua, joka kulkee peltojen lävitse. Paikalta oli aikaisemmin peltotöissä löytynyt oikokirveen katkelma. Tutkimuksissa ei löytynyt merkkejä muinaisjäännöksistä.

25. Souko.

Tutkitun alueen koordinaatit: $x=6813$ 45-65, $y=2425$ 95-2426 08,
 $z=n$, 62-66mpy.

Aikaisemmat löydöt: KM 2456:5.

Soukon tilalla tarkastettiin rantapello, joka viettää koilliseen piharakennusten pohjoispuoleella. Peltopoiminnassa löytyi runsaasti kvartsi-iskoksia ja 3-4 hiotun kiviesineen kappaletta sekä hieman keramiikkaa. Pelloon pohjoiskulmasta on aikaisemmin löytynyt tasataltta. Koekuopista ei löytynyt kulttuurikerrokseen viittaavia merkkejä.

26. Iso-Nokari.

Tutkitun alueen koordinaatit; $x=6813$ 82-92, $y=2425$ 00-10, $z=n$,
60mpy.

Aikaisemmat löydöt: Kk 1271.

Iso-Nokarissa tutkittiin tilan etelä- ja länsipuolisia peltoja sekä niitä korkeammalla olevaa lehmihakaa. Pelloilta on aikaisemmin löytynyt poikkiteräinen kirves. Mitään merkkejä muinaisjäännöksistä ei havaittu.

27. Ranta-Nokari.

Tutkitun alueen koordinaatit: $x = 6814\ 25$, $y = 2425\ 38$, $z = n. 62\text{mpy.}$
Aikaisemmat löydöt: ei taltioitu.

Ranta-Nokarista oli tiedon mukaan löytynyt joitakin esineitä, mutta ne eivät enää olleet tallessa. Niiden löytöpaikka, vanha pelto järven rannassa, on nykyään kesähuvilan pihamaana. Paikalla on ollut vuosisadan vaihteessa vapaa-ajanviettopaikka, jossa on vietetty juhlia. Aluetta on kaivettu kaivinkoneella rantaa puhdistettaessa. Merkkejä muinaisjäännöksistä ei tavattu.

28. Lehtoranta, Tuhkanen, rantavainio.

Tutkitun alueen koordinaatit: $x = 6815\ 00$, $y = 2425\ 00$, $z = n. 61\text{mpy.}$
Aikaisemmat löydöt: KM 13000.

Jaäräjoen suulla tarkastettiin vanha, koilliseen viettävä pelto, josta oli löytynyt poikkiteräinen kivist kirves v. 1951. Mitään muinaisjäännökseen viittaavia merkkejä ei havaittu.

29. Murajannokka, Suomisen vanha huvilatontti.

Tutkitun alueen koordinaatit; $X = 6815\ 05$, $y = 2425\ 20$, $z = n. 61\text{mpy.}$
Aikaisemmat löydöt: Kk 1418.

Murajannokasta tutkittiin mahdollisen hiomakiven löytöpaikka. Mitään esihistorialliseen asutukseen viittaavaa ei löytynyt.

30. Muraja, Visasen pelto.

Tutkitun alueen koordinaatit: $x = 6815\ 60-62$, $y = 2425\ 58-62$, $z = n. 62\text{mpy.}$
Murajaan vievän tien varrella tutkittiin vanha, ns. Visasen Peltojota nykyään viljelee Hannu Tuomola. Lounaaseen viettävän pellon pohjoislaidasta on aikaisemmin ilmeisesti löytynyt jotakin. Peltopoiminnassa saatiin kymmenisen kvartsi-iskosta.

31. Seppä.

Tutkitun alueen koordinaatit: $x = 6813\ 35$, $y = 2423\ 55$, $z = n. 55\text{mpy.}$
Aikaisemmat löydöt: KM 18142, Kk 1162, SM 8884.

Sepän tilalla tarkastettiin vanhan sillan paikka sekä peltoja sen ympärillä; paikalta oli aikaisemmin löydetty pari kourutalttaa. Tarkastuksessa ei löydetty mitään muinaisjäännökseen viittaavaa.

32. Yli- Jaara- ja Honkanen.

Tutkitun alueen koordinaatit: $x = 6815$ 10-25, $y = 2423$ 75-90, $z = n$.
 Aikaisemmat löydöt: KM 2047:7, 12120, KK942. 60mpy.
 Jaaran kylässä tarkastettiin Honkasen ja Yli-Jaaran tilojen pel-
 lot, jotka sijaitsevat samalla kohtaa joen vastakkaisilla puolin.
 Tiloilta on löydetty runsaasti esineitä, mm: tasatalttoja ja
 veitsi. Honkasen puolella tutkittiin talon pohjoispuolinen peru-
 napelto, josta saatiin pintapoiminnassa mm. poikkiteräisen oi-
 kotaltan katkelma, kvartsikaavin sekä kivilaji- ja kvartsi-isk-
 oksia, sekä eteläpuolinen pelto, josta saatiin pintapoiminnas-
 sa kvartsi-iskoksia. Yli- Jaaran puolella tarkastettiin talon
 koillispuolinen pelto, josta saatiin pintapoiminnassa pari lius-
 ke-esineen katkelmaa sekä kivilaji. ja kvartsi-iskoksia. Koekuo-
 pituksessa ei tavattu kulttuurimaan merkkejä; maa on ilmeisesti
 sekoittunut peltoja muokatessa.

33. Jaara; Seppälä.

Tutkitun alueen koordinaatit: $x = 6815$ 36.37, $y = 2423$ 05, $z = n$. 60mpy.
 Aikaisemmat löydöt: KM 2147:417.
 Seppälän maalla tarkastettiin talon lounaispuolista peltoa, josta
 oli löytynyt tasataltta. Tarkastuksessa ei löytynyt kulttuurimaan
 merkkejä.

34. Kiikoinen kk.; Halmesmäki.

Tutkitun alueen koordinaatit: $x = 6816$ 70-75, $y = 2424$ 47-50, $z = n$.
 Aikaisemmat löydöt: Kk 180, 688, 943, 1071, SM 62-63mpy.
 10124, 12741.
 Halmesmäessä tarkastettiin itäänpäin viettävä rantapelto, josta
 tiedettiin löytyneen useita esineitä, esim. oikokirves. Tiedon
 mukaan löytyi asuinrakennuksia tehdessä kivimuuri, joka tulkit-
 tiin haudaksi ja jätettiin koskemattomaksi myös nykyistä asuin-
 rakennusta tehtäessä. Tarkastuksessa ei löydetty merkkejä muinais-
 jäännöksistä.

35. Hyssänoja.

Tutkitun alueen koordinaatit; $x = 6816$ 35-70, $y = 2423$ 27-29, $z = n$.
 Aikaisemmat löydöt: Kk 176, 1002. 65mpy.
 Hyssänojalla tarkastettiin sorakuopan seinämiä ja ympäristöä.
 Sieltä tiedetään löytyneen esim. vasarakirveen. Soranottopaikan
 pohjoispäästä löydettiin n. 1m korkea kuonakasa, joka antaa ai-
 hetta uskoa paikalla sijainneen raudansulatusuunin. Maa oli ym-

päristössä yleensäkin hyvin rautapitoista. Muita merkkejä esihistoriallisesta asutuksesta ei tavattu.

36. Kiikoinen kk.; Ala-Kiikoinen.

Tutkitun alueen koordinaatit: $x = 6817\ 47-49$, $y = 2424\ 39-41$, $z = n$.
Aikaisemmat löydöt: SM 407, 7058:7. 62-65mpy.

Ala-Kiikoisen maalla tarkastettiin kahden kirveen löytöpaikka; talon pohjoispuolinen perunapeltö, joka viettää loivasti järvelle päin. Peltopoiminnassa löytyi 1 pala piitä, muita mahdollisia merkkejä muinaisjäännöksistä ei havaittu.

37. Jaara; Uusi-Jaara.

Tarkastetun alueen koordinaatit: $x = 6814\ 57$, $y = 2424\ 47$, $z = n.55$ mpy.
Jaaran kylässä tarkastettiin lisäksi vuosina 1927 ja 1931 kaivetun asuinpaikan kohta; paikalle on kotiseutuyhdistyksen toimesta pystytetty kilpi.

38. Kuorsumaa; Kukonkulma.

Tarkastetun alueen koordinaatit: $x = 6820\ 10$, $y = 2425\ 76$, $z = n.60$ mpy.
Kukonkulmassa tarkastettiin inventoinnin aikana luovutetun mahdollisen tuuran löytöpaikka; paikkaa on ilmeisesti kaivettu myöhemmin kaivinkoneella, eikä mitään merkkejä muinaisjäännöksestä ole ainakaan enää todettavissa.

5. PÄÄTELMÄT.

Suurimmassa osassa esineiden löytöpaikoista ei voitu havaita minikäänlaisia merkkejä esihistoriallisesta asutuksesta; ilmeisesti ne voidaan luokitella hajalöydöikis. Muutamassa paikassa voitiin kuitenkin todeta ainakin peltopoiminnan perusteella, että jonkinlaajuinen muinaisjäännös on paikalla sijainnut. Se, että koekuopituksessa ei voitu yhdessäkään paikassa todeta merkkejä kulttuurikerroksesta, voi johtua useasta syystä, ensisijaisesti kuitenkin siitä, että myöhempi maanmuokkaus on sekoittanut maakerrokset tehokkaasti. Esineethän olivat löytyneet pääasiallisesti peltotöissä, ja näin on luonnollista, että muinaisjäännökset ovat päässeet tuhoutumaan suuressa määrin.

Kuorsumaassa voitiin Majamaassa todeta lounaaseen viettävässä pellossa olleen kivilautisen asuinpaikan peltopoiminnassa löytyneiden iskosten perusteella. Koekuopituksessa ei kuitenkaan löytynyt mitään, joten asuinpaikan säilymisasteen ei voi olet-

taa olevan kovin korkea; se lienee melko tuhoutunut. Asuinpaikan korkeus on noin 67-70 metriä, joten se voitaisiin ajoittaa esikeraamiseen aikaan.

Myönteellä Silvolassa löytyi peltopiominnassa kvartsi-iskoksia; asuinpaikan voi olettaa tuhoutuneen navettaa tehdessä ja peltoa muokatessa.

Niemenmaalla Niemelässä saatiin pihapellosta runsaasti kvartsi-iskoksia; asuinpaikka on ilmeisesti jäänyt pihan alle ja lähes kokonaan tuhoutunut maata muokatessa. Korkeus on asuinpaikalla 65 metrin luokkaa; paikka on ilmeisesti ollut saarena esikeraamisen ajan loppuun saakka.

Listenmaan asuinpaikka lienee myös jäänyt pellonmuokkauksen tuhoamaksi.

Yleisesti ottaen on Kiikoisjärven ympäristön asuinpaikkojen ajoittaminen rannansiirtymän perusteella melko epävarmaa, koska se lienee kuroutunut järveksi jo hyvin varhaisella ajalla, ehkä jo esikeraamisella ajalla, ja sen pinta lienee pysynyt melko samalla korkeudella siitä lähtien.

Karilanteen asuinpaikka voitaneen kuitenkin ajoittaa rannansiirtymän perusteella. Se lienee sijainnut suojaaisessa merenlahdessa ennen Kiikoisjärven kuroutumista järveksi; sen korkeus 65mpy antaisi ajoitukseksi myöhäisintään n. 5000eKr. Asuinpaikan säilymisasteen selvittämiseksi olisi tehtävä kuitenkin lisätutkimuksia kuten muillakin paikoilla.

Santalahden tilalta saatiin myös iskoksia. Korkeus on 62mpy alimillaan ja ajoitus on vaikeaa, koska asuinpaikka saattaa olla ollut järviasuinpaikka ja näin sen ajoitus ei riippuisi merenrannan korkeudesta.

Soukon asuinpaikka on myös sijainnut suojaaisessa lahdessa; se lienee ollut myös järvenranta-asuinpaikka. Paikalta saatu keramiikka ei anna mahdollisuutta kivikautta tarkempaan ajoitukseen.

Murajaan johtavan tien varrella olevasta pellosta saatiin myös muutama kvartsi-iskos, mutta koekuopista ei löytynyt mitään. Korkeus 62mpy sekä paikan sijainti viittaavat siihen, että paikalla olisi saattanut olla asuinpaikka ennen Kiikoisjärven kuroutumista, myöhäisintään n. 4800 eKr.

Halmesmäeltä on aikojen kuluessa merkitty löytyneeksi runsaasti esineitä, ja asuinrakennuksen alla on tietojen mukaan ehyeksi jätetty rakennelma, jota on arveltu haudaksi. Inventoinnissa ei löytynyt mitään muinaisjäännökseen viittaavaa, ja asuinpaikan olemassaolo onkin epävarmaa, kun tiedetään, että esineiden löy-

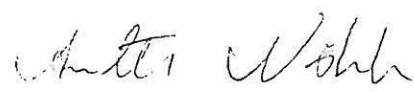
tötiedot eivät välttämättä ole kovin luotettavia.

Ala-Kiikoisten Perunapellosta löytyi pala piitä, mutta sen esihistoriallisuudesta ei voida esittää mitään, luotettavaa arviota. Yksi mielenkiintoinen löytö, joka vaatisi lisätutkimuksia, on Hyssänojalta löytynyttraudansulatusuunin paikka. Nyt ei sen ajoituksesta voida esittää mitään varmaa, ja alueella voi olla muita samanlaisia, maaperä ainakin lienee otollinen senkaltaiselle toiminnalle. Hyssänojalta löytynyt vasarakirves sekä tieto, että sieltä on viety hiekkaa mm. Kiikoisten hautausmaalle, josta tiedetään löytyneen esineitä, viittaa siihen, että paikalla olisi saattanut olla esim. vasarakirveskulttuurin hautoja. Tällainenhan on löytynyt Uuden-Jaaran asuinpaikkaa kaivettaessa. Nämä lienevät kuitenkin tuhoutuneenn soraa otettaessa.

Rikkain paikka löytöjen kannalta oli Jaaranjoen varsi. Sieltä löytyi Yli-Jaaran sekä Honkasen kohdalta -ne sijaitsevat vastakkaisilla puolilla jokea- runsaasti mm. liuske-esineiden katkelmia. Lieneekin todennäköistä, että ne ovat kuuluneet samaan asuinpaikkakompleksiin. KOrkeus on tällä kohdalla hie,an alle 60mpy, mikä viittaisi aikaan ennen n. 4500 ekr, mutta lienee todennäköisempää, että kyseessä on joenvarsiasuinpaikka; joki on ilmeisesti ollut hyvin kalaisa. Koekuopituksessa ei löytynyt muinaisjäännöksiin viittaavia merkkejä, mutta kuten muillakin paikoilla, aika ei riittänyt niin mittaviin tutkimuksiia, että jonkin asuinpaikan osan säilymistä ei voida pitää poissuljettuna.

Näin ollen kyseisellä paikalla, kuten muillakin edellämainituilla, voisi ajatella olevan viisasta suorittaa jatkotutkimuksia. Tämä voisi tuoda valoa myös keramiikan puuttumiseen muilta kuin yhdeltä asuinpaikalta; kyseessä voivat tietysti olla esikeraamiset asuinpaikat, mutta toisaalta voi olla kysymys pelkistä säilymisseikoista. Uudenjaaran asuinpaikka on ajoitettu esikeraamisen ja keraamisen ajan vaihteeseen, ja olisi vaikeaa kuvitella asutuksen katkenneen ennen vasarakirveskulttuurin väestön tuloa.

Turussa 24.4.1989,

Antti Niskakoski,
inventoinnin johtaja

Professori Unto Salo,
inventoinnin valvoja.

LUETTELO MUSTAVALKONEGATIIVEISTA

KIIKOINEN 1988

Mustavalkonegatiivit on ottanut inventoinnin johtaja Antti Niskakoski. Tiedot negatiiveista on merkottu seuraavassa järjestyksessä: 1. Kuvan kohde; 2. Ilmansuunta, josta kuva on otettu; 3. Päivämäärä. Käytetty kamera Nikon F2, filmi Kodak T-max 100 ASA.

TYA

- 16711 Kuorsumaa Kemi, vanha moisio, lounas. 8.6.88.
- 16712 Kuorsumaa Kemi, vanha moisio,koillinen. 8.6.88.
- 16713 Kuorsumaa Kemi, tervanpolttohauta, itäkoillinen. 9.6.88.
- 16714 Kuorsumaa Kemi, tervanpolttohauta, lounas. 9.6.88.
- 16715 Kuorsumaa Jaakola, rantapelto, itäkoillinen. 13.6.88.
- 16716 Kuorsumaa Jaakola, rantapelto, eteläkaakko. 13.6.88.
- 16717 Kuorsumaa Majamaa, vanha riihipiha, koillinen, 14.6.88.
- 16718 Kuorsumaa, Yli-Koivulaan ja Majamaahan johtavan tien pengerrykset, etelälounas. 14.6.88.
- 16719 Kuorsumaa Nevanperä, Pohjalan talon pohjoispuolinen pelto, etelä. 15.6.88.
- 16720 Kuorsumaa Nevanperä, pohjalan talon pohjoispuolinen pelto, kaakko. 15.6.88.
- 16721 Kuorsumaa Nevanperä, Pohjalan talon eteläpuolinen pelto, pohjoisluode. 15.6.88.
- 16722 Kuorsumaa Nevanperä, Pohjalan talo ja sen eteläpuolinen pelto, itäkoillinen. 15.6.88.
- 16723 Kuorsumaa Nevanperä, Pohjalan talon pohjoispuolista peltoa, kaakko. 15.6.88.
- 16724 Kuorsumaa Kruuvinkylä, Kukkulanmäki, itäkaakko. 16.6.88.
- 16725 Kuorsumaa Myllymäki, Rautava, tilan länsipuolinen pelto, eteläkaakko. 16.6.88.
- 16726 Kuorsumaa Myllymäki, Rautava, tilan länsipuolinen pelto ja tilarakennuksia, luode. 16.6.88.
- 16727 Kuorsumaa Jänismäki, vanha pelto, länsi. 16.6.88.
- 16728 Kuorsumaa Haapakallio, Kallion tila ja pellot, etelälounas. 16.6.88.
- 16729 Kuorsumaa Kukonkulma, kivituuran löytöpaikka; peltosareke, etelä. 16.6.88.

- 16730 Jaara Hyssänoja, raudansulatuspaikka, etelä. 17.6.88.
- 16731 Jaara Hyssänoja, soranottopaikka, etelä. 17.7.88.
- 16732 Saramäki, peltoa, eteläkaakko. 17.6.88.
- 16733 Myöntee Silvola, navetan takainen räme (täytemaata) ja peltoa, itä. 17.6.88.
- 16734 Myöntee Silvola, itärinne, joenvieruspelto, länsi. 17.6.88.
- 16735 Niemenmaa Karilanne, pohjoispuolinen pelto, pohjoisen. 21.6.88.
- 16736 Niemenmaa Karilanne, pohjoispuolinen pelto, kaakko. 21.6.88.
- 16737 Niemenmaa Santalahti, pohjoispelto, koillinen. 21.6.88.
- 16738 Niemenmaa Santalahti, eteläpelto, kaakko. 21.6.88.
- 16739 Niemenmaa Santalahti, eteläpelto, kaakko. 21.6.88.
- 16749 Niemenmaa Niemi, Kolusjoen suupelto, kaakko. 21.6.88.
- 16741 Ala-Korpela, talon länsipuolista peltoa ja metsänreunaa, lounas. 22.6.88.
- 16742 Koivuniemi, talon peltoa, länsilounas. 22.6.88.
- 16743 Koivuniemi, talon peltoa, etelä. 22.6.88.
- 16744 Listenmaa, peltoa (ent, Marjajärveä), etelä. 22.6.88.
- 16745 Niemelä, pihan perunapelto, kaakko. 22.6.88.
- 16746 Niemelä, perunapelto ja pihaa, länsiluode. 22.6.88.
- 16747 Myöntee Niitymaa, läntistä peltoa (ent. Marjajärvi) / n.1955 löydetyn kivikirveen löytöpaikka, länsilounas. 22.6.88.
- 16748 Myöntee Niittymaa, eteläpeltoa, 1985 löytyneen lieden ja kiviesineen löytöpaikkaa, 22.6.88.
- 17849 Rantala, talon pellostä löydetty kiviesine. 23.6.88.
- 16759 sama kuin edellä
- 16751 Rantala, Talo, piharakennuksia ja pohjoispuoleista peltoa, koillinen. 23.6.88.
- 16752 Rantala, Kivelän mökki ja itäpuolista peltoa ja metsän rinne, länsi. 23.6.88.
- 16753 sama kuin edellä.
- 16754 Tuohimäki, asuinrakennus ja peltoa, länsi. 23.6.88.
- 16755 Souko, pohjoista rantapeltoa etelästä päin, taustalla esineiden löytöpaikka. 23.6.88.
- 16756 Souko, pohjoista rantapeltoa, lounas. 23.6.88.
- 16757 Lähdeniemi, pohjoispeltoa, asuinrakennus ja vanhoja latorakennuksia, länsi. 23.6.88.
- 16758 Iso-Nokari, eteläpuolinen pelto ja piharakennukset, itäkaakko. 23.6.88.

- 16759 Ranta-Nokari, vanha piha mökin edessä, luode. 9.7.88.
16760 Lehtoranta, Tuhkanen, ranta maisio, luode. 9.7.88.
16761 Kiikoinen kk., Ala-Kiikoinen, perunapelto, etelä. 9.7.88.
16762 Kiikoinen kk., Halmesmäki, rantapelto, luode. 9.7.88.
16763 Kiikoinen kk. Halmesmäki, asuintalo, itä. 9.7.88.
16764 Muraja, Visasen pelto, eteläkaakko. 9.7.88.
16765 Murajannokka, Suomisen vanha huvilatontti, pohjoinen.
9.7.88.
16766 Tyynistönmaa, Härkälä, peltoa ja matala kukkula,
lounas. 9.7.88.
16767 Rukakoski, sorakuoppa. itä. 9.7.88.
16768 Seppä, vanhan sillan paikka joenrannalla. luode. 9.7.88.
16769 Seppä, peltoa ja rakennuksia, pohjoinen. 10.7.88.
16770 Seppä, peltoa ja kumpareita, länsi. 10.7.88.
16771 Jaara Yli-Jaara, itään viettävä pelto, lounas. 10.7.88.
16772 Jaara Yli.Jaara, itään viettävä pelto, pohjoinen. 10.7.88.
16773 Jaara Honkanen, pohjoinen perunapelto, eteläkaakko. 10.7.88
16774 Jaara Honkanen, eteläpuolinen pelto, koillinen. 10.7.88.
16775 Hyssänoja, soraharjua, kaakko. 10.7.88.
16776 Jaara Seppälä, talon peltoa, luode. 10.7.88.
16777 Jaara Uusi-Jaara, sorakuoppa ja kaivausalue, poh-
joinen. 10.7.88.

LUETTELO DIAKUVISTA

KIIKOINEN 1988

Diakuvat on ottanut inventoinnin johtaja Antti Niaskakoski. Tiedot dioista on merkitty seuraavassa järjestyksessä: 1. Kuvan kohde; 2. Ilmansuunta, josta kuva on otettu; 3. Päivämäärä. Käytetty kamera Yashica TL-Electro, filmi Kodak 100 ASA.

TYA

- 199:1 Kiikoinen Rukakoski, sorakuoppa, itä. 10.7.88.
 199:2 Kiikoinen Seppä, vanhan sillan paikka Jaaranjoen rannalla, luode. 10.7.88.
 199:3 Kiikoinen Seppä ja Jaakola, peltoa ja tonteilla olevia rakennuksia, pohjoinen. 10.7.88.
 199:4 Kiikoinen seppä ja Jaakola, peltoa ja kumpareita, länsi. 10.7.88.
 199:5 Kiikoinen Kuorsumaa, Kemi, vanha moisio, lounes, 10,7,88,
 199:6 Kiikoinen Kuorsumaa, Kemi, tervanpolttohauta, lounas, 10.7.88.
 199:7 Kiikoinen Kuorsumaa, Majamaa, vanha riihipiha, koillinen. 10.7.88.
 199:8 Kiikoinen Kuorsumaa, Yli-Koivulan ja Majamaan välisen tien pengerrykset, etelälounas. 10.7.88.
 199:9 Kiikoinen Kuorsumaa, Jaakola, vanha rantamoisio, itäkaakko. 10.7.88.
 199:10 Kiikoinen Kuorsumaa, Jaakola, vanha rantamoisio ja pi-
 harakennuksia, etelä. 20.7.88.
 199:11 Kiikoinen Kuorsumaa, Jaakola, vanha rantamoisio, poh-
 joinen. 10.7.88.
 199:12 Kiikoinen Kuorsumaa, Myllymäki, peltoa, kaakko, 10.7.88.
 199:13 Kiikoinen Kuorsumaa, Jänismäki, peltoa, koillinen, 10.7.88.
 199:14 Kiikoinen Nevanperä, Pohjala, talon eteläpuolinen pelto,
 itäkaakko. 10.7.88.
 199:15 Kiikoinen Nevanperä, Pohjala, talon eteläpuolinen pelto,
 pohjoiskoillinen. 10.7.88.
 199:16 Kiikoinen Nevanperä, Pohjala, talon pohjoispuolinen pel-
 to, lounas. 10.7.88.
 199:17 Kiikoinen Kuorsumaa, Kallio, lounaspuolista peltoa, poh-
 joiskoillinen. 10.7.88.

- 199:18 Kiikoinen Kuorsumaa, Haapakallio, peltoa ja Kallion tila, lounas. 10.7.88.
- 199:19 Kiikoinen Nevanperä, Pohjala, pohjoispuolinen pelto, kaakko. 10.7.88.
- 199:20 Kiikoinen Jaara, Yli-Jaara, talon perunapelto ja sen pohjoispuolinen pelto, kaakko. 10.7.88.
- 199:21 Kiikoinen Jaara, Yli-jaara, talon perunapelto ja sen pohjoispuolinen pelto, etelä. 10.7.88.
- 199:22 Kiikoinen Jaara, Honkanen, pohjoinen perunapelto, eteläkaakko. 10.7.88.
- 199:23 Kiikoinen Jaara, Honkanen, eteläpuolinen pelto, koillinen. 10.7.88.
- 199:24 Kiikoinen, Hyssänoja, sorakuoppa, etelälounas. 10.7.88.
- 199:25 Kiikoinen, Hyssänoja, raudansulatuspaikka, etelä. 10.7.88.
- 199:26 Kiikoinen, Hyssänoja, hiekkaharjua, kaakko. 10.7.88.
- 199:27 Kiikoinen Jaara, Seppälä, talon peltoa, luode. 10.7.88.
- 199:28 Kiikoinen kk, Ala-Kiikoinen, perunapelto, kaakko. 10.7.88.
- 199:29 Kiikoinen kk, Halmesmäki, rantapelto, luode. 10.7.88.
- 199:30 Kiikoinen, Lehtoranta, Tuhkanen rantavainio, länsilounas. 10.7.88.
- 199:31 Kiikoinen, Ranta-Nokari, huvilatontti, länsilounas. 10.7.88.
- 199:32 Kiikoinen, Iso-Nokari, eteläpuolinen pelto ja piharakennukset, itäkoillinen. 10.7.88.
- 199:33 Kiikoinen Jaara, Uusi-jaara, sorakuoppa, vanha kaivausalue, pohjoinen. 10.7.88.
- 199:34 Kiikoinen Tyynistönmaa, Härkälä, peltoa ja matala kukkula, etelälounas. 10.7.88.
- 199:35 Kiikoinen, Lähdeniemi, pohjoispuolista peltoa, kaakko. 10.7.88.
- 199:36 Kiikoinen Souko. pohjoispuolista rantapeltoa, etelä. 10.7.88.
- 199:37 Kiikoinen; Souko, pohjoista rantapeltoa, lounas. 10.7.88.
- 199:38 Kiikoinen, Tuohimäki, länsipuolista peltoa ja asuinrakennus, itä. 30.8.88.
- 199:39 Kiikoinen, Rantala, piharakennuksia ja peltoa, kaakko. 30.8.88.
- 199:40 Kiikoinen Niemenmaa, Karilanne, pohjoispuolinen pelto, itä. 30.8.88.
- 199:41 Kiikoinen Niemenmaa, Santalahti, perunapelto, itä. 30.8.88.
- 199:42 Kiikoinen Niemenmaa, Santalahti, rantapelto, etelä. 30.8.88.
- 199:43 Kiikoinen Niemenmaa, Niemi, Kolusjoen suupelto, koillinen. 30.8.88.

- 199:44 Kiikoinen, Koivuniemi, eteläpuolista peltoa ja piharakennuksia, lounas. 30.8.88.
- 199:45 Kiikoinen, Listanmaa, peltoa, länsi. 30.8.88.
- 199:46 Kiikoinen, Lïstenmaa, vanha piha, länsi. 30.8.88.
- 199:47 Kiikoinen, Niemelä, perunapelto, pohjoinen. 30.8.88.
- 199:48 Kiikoinen, Niittymaa, esineen löytöpaikka&länsipuolinen pelto, lounas. 30.8.88.
- 199:49 Kiikoinen, Niittymaa, eteläpuolinen pelto, koillinen. 30.8.88.
- 199:50 Kiikoinen, Ala-Korpela, länsipuolinen pelto, etelä. 30.8.88.
- 199:52 Kiikoinen, Silvola, itäpuolinen pelto, kaakko. 30.8.88.
- 199:51 Kiikoinen, Saramäki, mäki, kaakko. 30.8.88.
- 199:53 Kiikoinen, Silvola, eteläpuolinen pelto + asuinrakennus, itä. 30.8.88.
- 199:54 Kiikoinen Kruuvinkylä, Kukkulanmäki, etelä. 30.8.88.
- 199:55 Kiikoinen, Kruuvinkylä, Ala-Kruuvi, kellari, kaakko. 30.8.88.
- 199:56 Kiikoinen Kuorsumaa, Kukonkulma, kivituuran löytöpaikka, kaakko. 30.8.88.